

Kvalitetsrapport

Per Olsområdet, läsåret 2023/2024

Förskolan Björksta

Förskolan Skogsglantan

Omsorg på obekväm arbetstid, Nattugglan

Innehåll	
Organisation.....	3
Per Olsområdets förskolor.....	3
Ekonomiska konsekvenser	4
Verksamhetens förutsättningar	4
Årets händelser	8
Resultat.....	9
Analys.....	9
Framtiden	10

Organisation

Förskolans ledningsgrupp

Förskolans ledningsgrupp har bestått av en verksamhetschef, två administrativa assistenter, två specialpedagoger, en socialpedagog och fyra rektorer som ansvarat för varsitt förskoleområde. Specialpedagogerna har varit organiserade så att de arbetat i två områden var och socialpedagogen har varit riktad mot ett område. De administrativa assistenterna har varit organiserade i ett samarbete med olika rektorer.

I rektorns roll ingår att vara en pedagogisk ledare och att utföra administrativt arbete. Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och skollagen. Rektor ansvarar också för det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan, samt för den psykosociala och fysiska miljön. Rektor ansvarar och genomför medarbetarsamtal, arbetsplats-träffar, föräldraråd, informationsmöte med nya vårdnadshavare och samverkan med de fackliga representanterna.

Rektorerna och verksamhetschefen träffas regelbundet för att diskutera gemensamma mål och regler för att behålla samsynen på förskolorna och för att sträva mot en likvärdig förskola.

Varje månad genomförs barnkonferenser där rektor, specialpedagog samt pedagoger från avdelningarna deltar.

Per Olsområdets förskolor

Per Olsområdet består av två förskolor; Björksta och Skogsglántan.

Förskolan Björksta består av fyra avdelningar; två avdelningar för barn i åldern 1-3 år och två avdelningar för barn i åldern 3-5 år. Förskolan ligger i ett villaområde med en egen utegård. Utomhus finns material för att barnen ska kunna leka och använda fantasin samt även möjlighet till egna odlingar. Det finns också tillgång till en skogsyta som ger barnen tillfällen till fler lärandesituationer under leken. Den närliggande lekparken vid Per Olsskolan används flitigt. Förskolans utesov är inte brukbar då taket läcker in och delar av golvet är förstört på grund av detta.

Förskolan Skogsglántan är Fagerstas nyaste förskola och invigdes i februari 2020. Skogsglántan består av fyra avdelningar; två avdelningar för barn i åldern 1-3 år och två avdelningar för barn i åldern 3-5 år. Det finns även en avdelning på förskolan för barn med behov av omsorg på obekvämt arbetstid; Nattugglan.

Förskolan är byggd med de fyra elementen jord, eld, vatten och luft som inspiration samt med temat Nordiska djur. Lokalerna lägger grunden för en bra utbildning för barnen med bland annat rum för vattenlek och ett pedagogiskt kök. Torget är en stor gemensam lokal som sammanlänkar de olika avdelningarna och inbjuder till olika aktiviteter. Utemiljön inspirerar till lekar och förskolan har tillgång till egen odling samt närhet till skogsområden. Det finns även en stor utesovplats där de yngre barnen sover varje dag.

Personalen har fyra kompetensutvecklingsdagar per år för att arbeta med utvärdering, uppföljning samt utveckling av verksamheten. Arbetet utgår från en arbetsplan som beskriver hur undervisningen kring kärnverksamheten och det systematiska kvalitetsarbetet genomförs. Planen beskriver även vilka metoder, fokusråd och prioriteringar som varje avdelning ska arbeta med.

Ekonomiska konsekvenser

Budgetansvaret för området ligger på rektorn. Vissa delar av budgeten, som till exempel kostnader för tolk, viss kompetensutveckling, resurspersoner och inventarier ligger i en central budget för förskolorna och fördelas enligt överenskommelse i ledningsgruppen, efter behov. Den tidigare omfördelningen av budgetmedel och kostnader från förskolans centrala budget fortsätter ge konsekvenser. Detta eftersom ökningen av kostnader har skett, men områdets budget är i stort sett samma som tidigare. Resultatet blir ett mindre utrymme för inköp av pedagogiskt material, förändringar i miljön, litteratur, mm.

Varje förskola har en egen förbrukningsbudget till förfogande. Förskolorna har en ekonomisamordnare som sammankallar ekonomigruppen på förskolan. Gruppen består av en medarbetare per avdelning som tillsammans ser över behov och önskemål vid inköp på respektive förskola, både till inne- och utemiljöer. Gruppen träffas vid behov och ansvarar för inköp till både egen avdelning och gemensamt.

Förbrukningsmaterial, så som engångshandskar och handsprit, ökade kraftigt i pris under pandemin och ligger fortfarande på en hög nivå, vilket innebär en ökad kostnad som verksamheten inte kompenserats för ekonomiskt.

Verksamhetens förutsättningar

Personal

Förskoleavdelningens mål är att ha två förskollärare och en barnskötare per avdelning.

	Personalkategori	Antal anställda i dagsläget
Björksta	Förskollärare	4
	Barnskötare	8
Skogsgläntan	Förskollärare	3
	Barnskötare	9
Per Olsområdet sammantaget:	Personalkategori	Antal anställda i dagsläget
	Förskollärare	7
	Barnskötare	17

Lärarnas utbildning

Andel (procent) årsarbetare/heltidstjänst med pedagogisk högskoleutbildning/-examen. Riktvärdet med två förskollärare per avdelning är 66,6 procent.

År	Förskola	Procent
2022	Björksta	41
	Skogsgläntan	33
2023	Björksta	33
	Skogsgläntan	25
2024	Björksta	33
	Skogsgläntan	25

På förskolan Björksta saknas fyra förskollärare och på förskolan Skogsgläntan saknas fem förskollärare. Sammantaget saknas nio förskollärare på Per Olsområdet för att nå målet.

Personaltäthet

Redovisade uppgifter hämtas 15 september och 15 maj varje år.

Antal inskrivna barn per årsarbetare

Förskola	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024
Björksta	5,1	5,8	5,6	5,7
Skogsgläntan	5,5	5,8	5,3	5,75
Per Olsområdet	5,3	5,8	5,45	5,8

Övrig personal

Administrativ assistent, 25 procent, till rektor

En specialpedagog, 25 procent, Per Olsområdet

Måltidspersonal från kostservice, 75 procent, Björksta

Måltidspersonal från kostservice, 75 procent, Skogsgläntan

Lokalvårdare från NVK, Per Olsområdet

Språkassistenter kan bokas vid behov

Förskolan Björksta

En pooltjänst, 100 procent, Björksta

Förskolan Skogsgläntan

Personal från Nattugglan (omsorg på obekvämt arbetstid) täcker ibland upp på de avdelningar där behov finns.

Nattugglan

På Nattugglan arbetar 5 personal. Samtliga anställda på 100 procent men två av dem har 25 procent nedsättning.

Personal från förskoleavdelningens stödteam

Två resursassistenter, 100 procent, Skogsgläntan

Påverkansfaktorer

Per Olsområdet saknar i dagsläget förskollärare på två avdelningar. Detta påverkar avdelningarnas kompetens då förskollärare ska leda de målstyrda processerna och ha ansvaret för omsorg, utveckling och lärande. De avdelningar som inte har förskollärare får stöd av förskollärare från annan avdelning samt rektor.

Hösten 2024 omfördelas två förskollärare från förskolan Solängen till Björksta. Fyra barnskötare utbildas till förskollärare, varav en blir klar i november 2024. Detta bidrar till att öka andelen förskollärare för framtiden.

Under året har det varit en hög frånvaro bland personal av olika anledningar. Nedsättning i tid, sjukdom/sjukskrivning under kortare och längre perioder, vård av barn, studier, semester, föräldraledighet och annan frånvaro del av dag är naturliga orsaker till frånvaro samt att studier är positiva orsaker till frånvaro. Nedsättning i tid, föräldraledighet och semester är lagstadgade rättigheter till frånvaro. Svårigheten att rekrytera vikarier med rätt kompetens är en utmaning och ibland kan en persons frånvaro täckas av flera olika personer under en tid.

Inskolningar sker året runt så barngrupperna är föränderliga och förändringar kan medföra oro i gruppen. Personalomsättning och föränderliga barngrupper skapar otrygghet för alla inom förskolan. Rutiner påverkas också när det är nya personer som ska introduceras till rutinerna. Planeringstid försvinner ibland då personalen behöver samverka för att täcka upp för frånvaron och planering är viktigt för att kunna bedriva undervisning.

Per Olsområdets språkmässiga sammansättning

(information hämtad från IST, 15 maj 2024)

Per Olsområdets samtliga förskolor	Antal olika språk
	11
Förskolan Björksta	6 (arabiska 3, kurdiska 4, polska 2, svenska 60, ryska 1, litauiska 1)
Förskolan Skogsglantan	9 (arabiska 13, engelska 1, kurdiska 12, polska 3, rumänska 2, svenska 34, tigrinja 2, tamil 1, mongoliskt språk 1)

Av ovanstående tabell framgår att det finns många olika modersmål att tillvarata. Många olika språk innebär både utmaningar och tillgångar. När det finns många olika modersmål bland barnen blir detta en stor utmaning att leva upp till i undervisningen när det inte finns pedagoger som behärskar språket. Vid behov i verksamheten kan man ta hjälp av telefontolk och språkassistenter. Det är även en stor tillgång att ha en interkulturalitet på förskolorna ur flera aspekter, till exempel blir SKUA (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) en naturlig del i undervisningen.

Materiella resurser

Samtlig personal på förskolorna har tilldelats arbetskläder, som består av ett flertal plagg för olika årstider och väderlek.

Förskolorna har likvärdig tillgång till IKT-material. På varje avdelning finns en bärbar dator och alla medarbetare har tillgång till varsin lärplatta. Dessa resurser underlättar den pedagogiska dokumentationen och arbetet med SKA (systematiskt kvalitetsarbete). Det finns även högtalare, Apple-TV, Bluetooth och mikroskopagg. På varje förskola finns en ansvarig pedagog för IKT-frågor.

Förskolorna har tillgång till ett bildstödsprogram som förenklar arbetet med att ta fram och publicera bilder till verksamheten.

Förskoleavdelningen har tidigare tilldelat samtliga förskolor språkmaterial, så som handledning till ”Före Bornholmsmodellen”, ”Familjen Kippin”, språkpåsar, matematikmaterial, praxis-alfabetskort till väggen samt planscher att göra memory eller bingo av.

Båda förskolorna har ett varsitt gemensamt bibliotek där gemensamma böcker finns. Förhoppningen är att dessa bibliotek utökas i framtiden.

Förskolan Björksta

Samtliga avdelningar har ljudabsorberande tavlor uppsatta och nya matbord beställs alltid med ljudabsorberande yta. Möbeltassar finns på samtliga stolar och dessa fungerar också som ljuddämpare.

Utformningen på lokalerna är bra och förskolan har genomfört en förändring genom att byta plats på avdelningarna. Avdelningarna Gullvivan och Barret finns på ena sidan av huset och har delat upp sina gemensamma lokaler. Mellan avdelningarna på båda sidorna finns dörrar så att de lättare kan samarbeta med varandra.

Utemiljön består av en stor gård och det finns både markiser och solskydd mot solen. Gården är anpassad för lek för barn i åldern 1-5 år och det finns både klätterställningar, sandlådor och gungor.

Förskolan Skogsglantan

Förskolan är luftig och har ett stort ljusinsläpp. Lokalerna är väl utformade för samarbete mellan avdelningarna där torget utgör kärnan. På torget kan alla samlas för olika enskilda eller gemensamma aktiviteter. Ljuddämpande moln finns i taket och här finns även en stor lampa utformad som en sol.

I det pedagogiska köket är tanken att personalen tillsammans med barnen kan genomföra olika undervisningssituationer.

Utemiljön består av en inspirerande gård med lekredskap anpassad för barn i åldrarna 1-5 år. Odlingslådor för odling, bärbuskar och träd, samt material till gungor av trä ger förskolan ett naturligt utseende. Utesov finns för de barn som sover under dagen, med låga sängar och sovsäckar.

Ytorna för personalen (personalrum, planeringsrum och konferensrum) är stora och centralt placerade i byggnaden.

Nattugglan

Nattugglans lokaler är luftiga och anpassade för deras verksamhet, då de strävar efter en miljö likt hemmet samt för att kunna tillgodose barnens intressen. De delar även lokaler med övriga Skogsglantan och har också tillgång till torget.

Årets händelser

I kommunen har ytterligare två medarbetare utbildats inom SKUA (språk- och kunskaps-utvecklande arbetssätt). Detta innebär att det finns en SKUA-utvecklare på varje område och dessa bildar tillsammans med SKUA-grupp. Dessa kommer till nästa läsår att träffas regelbundet för att kunna stötta, planera och utveckla arbetet vidare.

Under höstterminen 2023 påbörjades arbetet med *Mångfaldens förskola* där rektorer och processledare introducerades. Under våren 2024 påbörjades arbetet kollegialt utifrån boken *Mångfaldens förskola – flerspråkighet, omsorg och undervisning*. Personalen läser ett kapitel i taget och skriver läslogg. Dessa loggar samtalas det sedan om i tvärgrupper i arbetslagen och personalen tar även del av filmer och diskussionsuppgifter. Detta genomförs som en del av den kompetenshöjande insatsen *Nyanländas lärande*.

Under året har ytterligare fler medarbetare inom Per Olsområdet utbildats i TMO (traumamedveten omsorg). Ytterligare två kommer att utbildas hösten 2024. En handlingsplan har arbetats fram och revideras kontinuerligt för att det fortsatta arbetet ska efterlevas. Syftet med TMO är bland annat att viktiga vuxna för barnen ska få extra verktyg för att möta barn med trauma och att ett traumamedvetet förhållningssätt genomsyrar förskolorna. Avdelningarna använder sig även av metoden ”isberget” innan de lyfter barn till barnkonferenserna.

TAKK-utbildning (tecken som alternativ kommunikation) på grundnivå har genomförts. Specialpedagogerna genomför utbildningen med nya medarbetare och det är av vikt att hålla en grundkompetens hos medarbetarna i TAKK.

Kompetensutveckling för personal inom NTA (natur och teknik för alla) genomförs kontinuerligt utifrån de temalådor som finns och nya som tillkommer. För att få använda temalådorna i undervisningen krävs att personalen har genomgått fortbildningen.

Inom Per Olsområdet finns nu flera handledare till studenter, både för elever på gymnasiet och högskolan. Detta innebär att verksamheten kan erbjuda APL- och VFU-platser till studenter och förhoppningsvis kunna locka dessa till en framtida anställning. Två pedagoger läser VAL-utbildningen (vidareutbildning av lärare) och kombinerar studier med arbete. En av dessa blir färdig förskollärare hösten 2024.

De årliga utbildningarna i hjärt- och lungräddning samt systematiskt brandskyddsarbete genomförs enligt rullande schema där medarbetarna med treårsintervaller ska genomföra utbildningen.

Förskolan Solängen avvecklades inför hösten 2024 och i samband med detta har både personal och barn fördelats till övriga förskolor.

Ett utbrott av afrikansk svinpest drabbade kommunen under hösten 2023 vilket ledde till att verksamheten inte kunde vara ute i skogen som tidigare. Den regelbundna utevistelsen fortsatte dock genom att vistas mer ute på förskolegården samt promenader och besök i lekparken.

Under höstterminen 2023 planerade och genomförde IKT-gruppen en workshop på förskolan Rosen för samtliga medarbetare i Fagersta kommuns förskolor. Några politiker besökte också workshopen som bestod av ett flertal stationer där man visade och fick prova olika sätt att arbeta med digitala verktyg.

I maj månad träffades personal från förskolan och förskoleklass för att utvärdera det nya underlaget samt prata om förväntningar. Förskolorna fick ta del av förskoleklassens förväntningar på vad barnen ska kunna när de börjar i förskoleklass.

Resultat

Arbetet med utbildningsinsatsen *Mångfaldens förskola* har kommit igång. Tyvärr stannade arbetet upp när Per Olsområdet blev utan rektor. Nya tag tas hösten 2024.

SKUA-utvecklarna har arbetat med riktade insatser mot vissa avdelningar där de observerat och handledt kollegorna. Att fokusera på en avdelning har varit positivt då utvecklaren kunnat handleda och följa upp på ett bra sätt.

Arbetet med att utbilda fler inom TMO är ett viktigt arbete och verksamheten hoppas att fler får möjlighet till utbildning. Hösten 2024 kommer den nya rektorn samt en pedagog att utbildas.

Utbildningen i TAKK visar sig positivt ute på avdelningarna. Personalen använder TAKK och förstärker den muntliga kommunikationen. De barn som ännu inte kommit igång med den muntliga kommunikationen kan då kommunicera genom tecken.

Att fler personal får utbildning inom olika NTA-teman stärker kompetensen och underlättar arbetet i arbetslagen, då fler personal kan vara ansvariga för utbildningen av de olika NTA-temana.

Utbildningarna i hjärt- och lungräddning och brandskyddsutbildningen är bra och ger en god mental förberedelse om en händelse skulle uppstå. Önskemål från personalen är dock att även få utbildning i HLR för små barn.

Förskolornas TMO-arbete gynnas av att fler personal får utbildning och kunskap kring detta, och kunskaperna syns ute i verksamheten. Förståelse och bemötande är de delar där kunskaperna visar sig mest. Att tänka TMO är någonting som tas upp på gemensamma planeringar och även på förskolornas barnkonferenser.

Att många ur personalen kan handleda APL- och VFU-studenter är viktigt för framtidens förskolor i Fagersta. Att stötta och vägleda studenterna och visa att områdets förskolor är en bra arbetsplats bidrar förhoppningsvis till framtida anställningar. Möjligheten för personal att studera VAL-utbildning stärker också kompetensen ute på förskolorna.

Träffen mellan personal från förskolan och förskoleklass i maj månad gav ett positivt resultat. Förståelsen för varandras verksamheter ökade och samarbetet för barnens bästa blev bättre genom samtal kring bland annat förväntningar.

Analys

Arbetet under året har i det stora hela fungerat bra och den nya rektorn fick lära känna verksamheten, personalen och barnen. Dock valde rektorn att avsluta sin tjänst i mars och Per Olsområdet fick då hjälp av kommunens andra rektorer samt verksamhetschefen, fram tills en ny rektor tillträdde i juni.

De utbildningar som medarbetarna tagit del av under året har gett resultat och det syns på arbetet ute i verksamheten. Det är viktigt att personalen får tid till gemensamma samtal och diskussioner med varandra för att levandegöra den kunskap de fått till sig. De pedagogiska samtalen är viktiga för att kunna utveckla både verksamheten och undervisningen.

Att samtala både med sitt arbetslag, men även i tvärgrupper, skapar möjligheter att ta del av olika tankar och tips som sedan kan användas i den egna undervisningen. Ju fler personal som får möjlighet till utbildning, desto mer kunskap tar personalen i förskolorna del av, och med det möjligheten att lyckas ännu bättre.

De studenter som finns i verksamheten, både APL-, VFU- och VAL-studenter, tar del av forskning som de sedan kan delge personalen ute på förskolorna. Studenterna får sedan personal, genom frågor, att medvetet reflektera över varför de gör som de gör. Genom att erbjuda personal möjlighet till VAL-utbildning får kommunen som arbetsgivare ytterligare utbildade förskollärare inom några år, vilket är mycket värdefullt.

Att medarbetarna får utbildning inom till exempel TMO och TAKK skapar en större förståelse och medvetenhet kring bemötande och förhållningssätt. Medarbetarna försöker hitta lösningar snarare än se problem med barns agerande, vilket även gäller möten mellan kollegor och vårdnadshavare. Utbildningen ger oss förståelse att ett agerande kan ha en förklaring. Ju fler som utbildas, desto gynnsammare blir chanserna att inkludera det i avdelningarnas verksamhet.

Framtiden

Som ny ser Per Olsområdets rektor positivt på framtiden. Det är många spännande projekt på gång och rektor ser fram emot att lära känna verksamheten ordentligt.

Verksamheten har fortsatt arbetet med *Mångfaldens förskola*, ett arbete som sträcker sig ett par år framöver. Förhoppningen är att kunskapen som personalen tillförs kan implementeras till att bli en inkluderande del i verksamheten. Språk är makt, och personalen behöver stötta barnen i deras språkutveckling så att de själva kan ta makten över sina egna liv i framtiden.

Under året kommer utbildningsförvaltningen, tillsammans med socialförvaltningen och Stöd och styrning fortsätta sitt gemensamma arbete kring föräldraskapsstöd. Skogsgläntans förskola kommer att bjuda in vårdnadshavare till ett *Drop-in-fika* i oktober, där bland annat specialpedagog och personal från *Öppna vägen* kommer att finnas med. Förhoppningen är att samverkan med vårdnadshavare ska utvecklas för ett gemensamt arbete för barnens hälsa och lärande.

Verksamheten hoppas på möjligheten att fler medarbetare får utbildas i TMO för att stärka upp kunskapen kring detta arbetssätt än mer, samt att det även ges möjlighet att utbilda och vidareutbilda personalen inom TAKK och NTA.

På årets fyra planeringsdagar kommer verksamheten arbeta med kollegialt lärande, med fokus på språkutveckling och det systematiska kvalitetsarbetet.

Per Olsområdet har för nuvarande fyra medarbetare som utbildar sig till förskollärare, varav en kommer att bli färdig förskollärare i november.

Arbetsmiljöarbetet är ett viktigt arbete att fortsätta med. Under hösten kommer rektor, tillsammans med förskolornas skyddsombud, utbildas inom systematiskt arbetsmiljöarbete.

Tillsammans kommer verksamheten planera och utvärdera så att medarbetarna trivs, mår bra och vill komma till arbetet.

Fagersta, 2024-09-25

Sofia Taipale,

rektor